

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Redacţia și Administrația

 - PLAYA LIBERTĂȚII BRAȘOV. -
TELEFON 228.

Abonament anual 860 lei.

Către strălămate 800 lei.

Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu
Apare de trei ori pe săptămână

„Cu toată situația grea de azi, noi vom reface statul pe baze moderne. No vom desmănji încrederea pe care ne-au arătat-o 18 națiuni ce ne-au acordat împrumutul. Neamul nostru știe să-și onoreze semnătura! și-și va onora.”

Din expozeul d-lui IULIU MAMIU la consfătuirea majorității parlamentare.

Nu întindeți prea mult coarda! Din păcatele satelor noastre

(Scrisoare către țărani).

 de Iosif Brateș,
țăran din Ormeniș.

Frați țărani,

În aceasta, a doua scrisoare a mea, vreau să vă vorbesc despre două păcate mari ce le facem noi țărani din tot cuprinsul țării.

Întâi despre ce e vorba:

Străbunii noștri și părinții noștri erau oameni cu mai multe năcazuri și mai puțin bucurii decât noi. Ei erau mai asupriți, mai săraci și mai puțin luminați decât noi.

Pe vremea lor erau puțin cărți și puțin dintr-ei erau cunoscători de slove. Cărțile cele mai răspândite erau pătunci „Ceaslovul”, „Visul”, „Epistolă”, „Povestea lui Alexandru Machedon”, „Cartea vămilor” și alte cărți religioase. Mai târziu au apărut o mulțime de cărți de povești, de glume și de istorie, cari au cam luat locul celor vechi.

Și mai târziu, au început să se tipărească și la noi cărți pentru cultura pământului și îngrijirea animalelor de casă. Așa, că, astăzi avem nu una, ci sute de cărți scrise pe înțelesul nostru, cari ne vorbesc despre creșterea păsărilor și a vițelilor, despre cultura pomilor, zarzavaturilor și a celorlalte sămănături, despre alegerea semințelor, despre îngrijirea vinei, despre păstrarea fructelor, despre boalele plantelor și animalelor și altele.

Am putea spune cu adevărat că astăzi suntem și noi bogați în cărți, dar nu și în învățătură.

Căci, ceea ce se întâmplă la noi la țărani, nu se mai vede la nici o tagmă de oameni. Preoții citesc gazete și cărți profesii, dascălii cărți dascălești, avocații cărți de avocatură, doctorii cărți și gazete doctoriești, meseriașii cărți cari vorbesc despre meseria lor. Dar

noi plugarii nu citim cărțile cari ne învață meseria noastră. Prea puțin sunt aceia cari iau astăzi sfaturi din cărți. Cei mai mulți continuă să muncească fără a urma sfaturile cărții. Și acesta e un rău, e un păcat destul de mare. Pentru că, altceva e, când îți muncești grădina și ogrorul după sfaturile cărții și altceva e când muncești fără rost, mângându-te mereu cu gândul că așa au muncit părinții și n'au murit de foame.

Al doilea păcat, despre care vreau să vorbesc și despre care s'a scris mult și în gazete este marea desbinare ce o aflăm pretutindeni printre săteni.

Nici un dușman nu ne poate face atâta rău ca desbinarea și ura care provine când din politică, când din treburi religioase, când din lucruri mărunte și personale.

Oamenii sunt liberi să creadă în ori-ce religie, să aparție la diferite partide politice, să-și apere fiecarele interesele sale, dar sătenii trebuie să înțeleagă că mai întâi de toate ei sunt oameni, cari au și interese comune și când e vorba de acestea, toate celelalte cad.

Te doare inima când vezi că într'un sat, unde a prins rădăcină baptilismul, baptiliștii se retrag ca într'o casă de melc și nu vor să mai știe că ei trăiesc în același sat cu alți oameni. Mai rău te doare când vezi că uniții și ortodocșii sunt învrăbiți între ei. Și pe urmă și uniții și alții se urăsc din motive politice.

Frați țărani, nu uitați că meritul și înflorirea unui sat depinde de munca ce o faceți împreună, de așezmintele ce le faceți împreună pentru ridicarea statului.

De aceea, rânduivi-vă treburile religioase în biserică, cele școlare în școală, cele politice la

adunările politice, cele personale la voi acasă. Dar, când e vorba de interese comune, de lucruri cari privesc trebile și înaintarea satului, nu uitați, că toți sunteți fii aceleiași comune și fiecarele să-și facă partea sa de muncă și de jertfă.

Păcatul desbinării trebuie stăruit, ca înțelegerea și munca frățască să-și poată da roadele și ca satele noastre să poată progresa și înflori.

Tot ei cinstiți!

Cu ocazia retragerii din Parlament a deputaților liberali, d-l Duca a făcut în numele partidului d-sale, o declarație, în care ataca actualul guvern de risipă a banului public.

De sigur a făcut-o aceasta d-l Duca, pătruns de mentalitatea babei: scuipe și blastam și-apoi o șterg.

A fost pus însă la punct de d-l președinte al Consiliului, care printr-un magistrat și documentat discurs a desvâluit mușamaua jafului liberal, arătând totodată măsurile prin cari actualul guvern va acoperi deficitul uriaș lăsat de liberali, pentru ca bugetul țării noastre la finele anului 1929 să fie activ.

Din declarațiile adevărate ale d-lui prim ministru rezultă, pe urma cerceării făcute, că deficitul făcut de guvernările liberale este de 17 miliarde, adică 17 mii de milioane de lei.

Întâi, deci ce însemnează totalizarea „excedentelor bugetare” cu cari își bătea mereu pieptul d-l Vintilă Brătianu!

Întâi cauza impozitelor noui, cu care guvernul de azi și țara sunt nevoite să acopere acum goful jafurilor liberale.

Acuzele liberale la adresa guvernului, pe care îl atacă de înfințarea de noui impozite, sunt la fel cu ale criminalului, care după ce să joc casei, face vinovat pe cel-țe sare să o stingă.

Presă italiană despre încercarea de complot din România

„Ziarul „Tevere” din Roma, comentând știrile despre încercarea de complot din București, scrie:

Această mică faptă urâtă poate fi motiv de binefacătoare clarificare a situației politice românești. Vizitând de curând acea țară, am câștigat impresia că guvernul național-țărănist se bucură de încrederea majorității populației, mai cu seamă la țară și că are toată capacitatea și posibilitatea de a governa; numai să aibe voința și să vegheze împotriva surprizelor ce i-ar putea face grupările turbulente. Opera lui n'ar putea fi judecată după câteva luni de guvernare; trebuie câțiva ani pentru a da o îndrumare organică fecundă vieții administrative, economice, politice în Ro-

mânia; primul factor necesar al succesului e o anumită stabilitate politică.

Avertismentul conținut în esuata încercare de complot poate fi considerat binefacător dintr'un indoiit punct de vedere. În primul rând de a fi contribuit să convingă Regenta și alte elemente responsabile ale statului și politiciii românești că e criminal, în greaua muncă de organizare morală și materială a națiunii, să te dedai la intrigă de spirit bizantin; în al doilea rând d-l Maniu și colaboratorii săi principali vor înțelege necesitatea de a da tuturor senzația că mânușa de cațifea poate fi schimbăta în orice moment în mănule de fier.

Reorganizarea ministerelor

— Vom avea numai zece ministere —

În cursul expunerii făcute Luni la Camera de către d. Iuliu Maniu, președintele consiliului, d-sa a amintit și proiectul de reorganizare a ministerelor, care va fi votat chiar în actuala sesiune.

D-l Maniu a arătat că acest lucru este de două ori urgent și necesar. Întâi de toate, fiindcă se vor realiza importante economii și în al doilea rând, fiindcă noul sistem administrativ al țării va putea fi desăvârșit numai printr'un ansamblu întreg de legiuiri cuprinse în jurul reformei administrative.

Astfel, legea poliției și a siguranței, legea jandarmeriei, alături de legea pentru reorganizarea ministerelor — vor constitui tot atâtea filiațiuni logice

și armonice ale reformei administrative, cu care vor trebui să se găsească în acord perfect, spre a putea servi interesul mare al țării.

Potrivit declarațiilor d-lui președinte al consiliului, cele treisprezece ministere de astăzi vor fi reduse la zece, prin unirea ministerului artelor cu al instrucțiunii publice, al muncii cu al sănătății și al lucrărilor publice cu al comunicațiilor.

Deasemenea vor fi desființate ministerele teritoriilor alipite imediat ce va începe aplicațiunea reformei administrative și instituirea directorilor generali.

Vom avea prin urmare șase miniștri mai puțin, ceea ce însemnează — evident — o sim-

țioare reducere a cheltuielilor.

Dar reorganizarea ministerelor nu se va reduce la atât.

Proiectul prevede o refacere integrală a sistemului intern de funcționare, preconizând o nouă diviziune a serviciilor și chiar o nouă funcționare a birourilor. Legea este menită să schimbe aspectul de imensă confuziune pe care-l au astăzi ministerele și să statornicească un regim de precizie în mecanismul lor atât de variat și de complicat, de astăzi.

Gravă ciocnire de trenuri în Cehoslovacia. Alaltaeri după amiază s'au ciocnit în gara Bohuslavice din Moravia, două trenuri exprese. Cele două locomotive, patru vagoane de pasageri și un vagon de dormit au deraiat. Sunt 25 de răniți, majoritatea foarte ușor.

Dela Ministerul sănătății și ocrotirilor sociale.

Institutesle pentru surorile de caritate

Instituția surorilor de ocrotire înființată în Cluj, încă în anul 1919, a luat nou avânt anul acesta. Ministerul Sănătății creează câte o nouă școală similară la București și Iași. Scopul acestor Instituții este de a forma personal bine pregătit atât pentru îngrijirea bolnavilor în spitale cât și pentru a vulgariza cunoștințele igienice în masele populației, de a duce lumina în căsuțele dela periferii, de a face asistența sistematică reconstruind viața normală în familii.

Azi când femeia prin forța împrejurărilor este scoasă din cămin, îmbrățișând o carieră de educatoare, cum este și sora de ocrotire, găsește teren prielnic pentru valorizarea calităților ei cele mai subtile, mângâind îngrrijind bolnavii și alinând sau prevenind suferințele altora.

Este datorința fiecărei bune Românce a nu sta nepăsătoare în fața strigătului de alarmă dat de conducătorii țării „Educația Poporului în toate domeniile”. Câtă mulțumire sufletească poți culege dacă ai contribuit ca femeie la îmbunătățirea stărei sanitare și morale a poporului.

Cunoștințele multilaterale câștigate la cursuri îi vor da posibilitatea de a îndeplini această frumoasă menire.

Cunoștințele de primre pentru ambele școli sunt următoarele:

La 1 Septembrie se vor deschide cursurile la cele trei Institutele pentru surorile de ocrotire din București, (școala superioară de infirmiere A. S. R. Princesa Elena, Șoseaua Vergului); Cluj (Institutul surorilor de ocrotire, Calea Moșilor 27), și Iași (Laboratorul de igienă — Spitalul Izolare).

Fiecare Institut are două secții, având a creta două categorii de surori de absolvente: Infirmierele de spital (surori de caritate) și surori de ocrotire.

Toate elevele sunt bursiere de Stat, având întreținerea și învățământul în Institut în mod gratuit. Durata cursurilor este de trei ani.

Pentru a fi admise în ori care din cele trei Institute (București, Cluj și Iași), candidatele vor prezenta, odată su cererea de înscriere:

a) Actul de naștere prin care să dovedească vârsta de minimum 18 ani și maximum 35 de ani;

b) Certificatul, prin care să dovedească absolvirea a cel puțin 4 clase secundare sau altă școală echivalentă, preferindu-se absolventele școlilor normale;

c) Certificat dela un medic în funcțiune publică prin care să se ateste starea de sănătate a candidatei;

d) Certificat de moralitate din partea preotului;

e) Actul de naționalitate;

f) Candidatele minore vor trebui să prezinte un act de consimțământ nl părinților.

Elevele admise în Institut vor trebui să aducă:

a) Rufăria de corp pentru schimbul de două ori pe săptămână;

b) Un cearceaf și trei prosoape;

c) Un saculeț pentru rufe uzate;

d) Două perechi ghețe (cu tocuri joase);

e) Una umbrelă de ploaie.

După primirea în Institut fiecare elevă va depune câte 1400 lei pentru confecționarea a trei halate și patru bonete uniforme.

Cărțile și recvizitele școlare

se vor procura de către fiecare elevă în parte.

La intrarea în institut elevele vor semna o convenție prin care se obligă a servi statului cel puțin 5 ani, în condițiunile fixate prin regulament.

Pentru motive serioase, expuse în scris, elevele se vor putea retrage dela curs în primele trei luni. In caz contrar, ele vor fi obligate să restituie speșele de întreținere pe timpul cât au stat în Institut.

După terminarea cu succes a cursurilor, elevele obțin diploma de soră de ocrotire sau soră de caritate și devin funcționare de stat având (în starea de azi) primele, lea de bază 450 lei plus toate sporurile precum și dreptul la gradație.

Elevele sunt obligate a purta uniforma atât în timpul studiilor cât și după obținerea diplomei, în tot timpul profesiei ca „soră”.

Cererile de înscriere în Institut, împreună cu actele enumerate, precum și cererile pentru informațiuni complimentare, se vor adresa direct sus arătătoarelor Institute, până la data de 15 August c.

Constătirea majorităților parlamentare

— Expozeul d-lui Iuliu Maniu —

Luni seara, a avut loc la Senatul constătirea majorităților parlamentare, în prezența membrilor întregului cabinet.

Expozeul primului ministru

Primit cu ovații, d. Iuliu Maniu a făcut următorul expozeu asupra situației politice:

Partidul național-țărănesc s'a silit să introducă în viața politică metode noi, dar n'a găsit de la celelalte partide concursul așteptat.

Dacă aceste partide nu înțeleg necesitatea unei colaborări, atunci noi ne vedem nevoiți a lupta singuri, deoarece, în fața războtului declarat, aceasta este singura atitudine pe care o putem adopta.

Noi nu ne pierdem calmul și nu ne însușim metodele lor, ci vom învinge cu propriile noastre metode.

Noi vrem să așezăm viața statului în conformitate cu principiile noastre, fiindcă față de năzuința noastră sinceră întreaga opinie publică este cu noi.

Declarațiunile partidelor cari s'au retr s, sunt în flagrantă contradicție cu principiile pe cari le practică. Retragerea lor înseamnă slăbiciunea lor. Țara este într'o situație grea, dar dorința noastră ineluctabilă este de a reface acest stat pe baze moderne.

Este o datorie de onoare a neamului românesc de a răspunde așteptărilor, pe cari și le-au pus în noi 18 națiuni atunci când ne-au acordat împrumutul. Noi răspundem cu loialitate obligațiunilor pe cari le-am luat.

Neamul nostru știe să-și onoreze semnătura. Când nu a fost așa, vină au purtat-o cei cari l-au condus până acum.

Noi, care reprezentăm încrederea țării, avem două îndatoriri: față de noi și față de țară.

Avem îndatoriri mari impuse de belșugul ce va rezulta din măsurile economice luate de acest guvern.

Guvernul cere cu o mână sacrificii dar cu cealaltă să posibilități de câștig națiunei, prin reformele pe cari le pregătește — fie pe teren social și economic, fie pe teren financiar.

Regența a admis, a înțeles și a ajutat ca aceste reforme să se înfăptuiască.

S'a spus că regența nu este de acord cu guvernul și că ar fi fost neînțelegeri sau oarecare răceală.

Nimic mai neadevărat. Sunt pure invențiuni, cari se explică astfel:

Sunt unele lucruri în atribu-

țiunile guvernului și altele ale Coroanei. Regența dă sancțiuni legilor. Ea este de acord cu principiile noastre, pe cari le-a susținut fără nici o rezervă.

Dreptul regenței de a se convinge de constituționalitatea legilor nu-l poate discuta nimeni și proiectul legii administrative a fost examinat de ea. Raporturile între guvern și regență stau pe aceeași deplină încredere.

Partidele de opoziție caută să inducă în eroare opinia publică prin tot felul de știri false.

Noi vedem pe același punct țara ca și la început și opinia publică este tot alături de noi, fiindcă ea nu se orientează după favorurile sau nefavorurile pe cari le acordă cineva, ci după spiritul care domină o guvernare sănătoasă sau nu.

Din buna stare a țării, așa cum o lasă o guvernare, ea își trage concluziile ei.

Noi trebuie să mergem pe calea începută și să mulțumesc pentru concursul pe care l-ași dat guvernului timp de 8 luni.

Vă rog să păstrați aceeași atitudine și în aceste ultime 12 zile.

Motivul pentru care v'am jinit aci e că legile propuse de noi constituie un tot organic necesar așezării țării.

Pentru votarea lor fiind nevoie de mai multe ședințe, vă rog să admiteți a ține câte trei pe zi.

Di Bratu, președintele Senatului, după ce asigură guvernul de întregul devotament al parlamentului, cere mai multă severitate biurourilor, pentru că prin retragerea opoziției, controlul efectuat de ea până acum, trebuie făcut de majorități.

D. Iuliu Maniu, a comunicat că înainte de închidere se va consacra o după amiază unei noul constătiri a majorităților, în care se va discuta altitudinea și tactica pe timpul vacanței

D. Cicio Pop a propus ca în loc de trei ședințe pe zi să se țină numai două, una dimineața dela 10—1 și alta după amiază dela 3—9 seara.

Piața cerealelor la Galați

Se vinde recolta nouă.

Săptămâna aceasta a sosit în portul Galați, dela Reni, primul vagon de orz din recolta nouă. S'a oferit lei 49,000—49,500, făcând cumpărători.

Din cauza timpului ploios se anunță că, anul acesta oarșele deși sunt de calitate foarte bună și grele, totuș vor fi cam jilave.

Pe de altă parte, agricultorii anunță, că recolta de porumb e extrem de bună și că pe fiecare cocean sunt 4 știuleți, ceea ce nu s'a mai văzut de peste 30 de ani.

La bursa de cereale s'a oferit orz de 59—60 kg. la hl, cu lei 46,500 vagonul; orz de 65—66 kg, la hl, cu 3 la sută corp str. le 4,50.0 vagonul; orz de 61—62 kg. la hl., cu 2 la sută corpuri stă ne lei 49,250.

La Obor.

S'a vândut 1 car orz cu lei 440 suta kg.; 1 car orz lei 400 suta de kg.; iar pe ziua de ieri s'a vândut un car de orz cu lei 430 suta de kg.; 1 car porumb lei 700 suta kg.; 19 care fân a lei 140—220 suta kg.; 16 care fân a lei 110—180 suta kg.; iar pe ziua de ieri, 52 care fân a lei 100 și 200 per suta kg.

Maial în Stupini. Sâmbătă în 20 l. c. Cercul cultural „As-tră” va aranja maialul obicinuit în grădina restaurantului G. Cârstea.

Convocare

Prin aceasta se convoacă adunarea generală de constituire a Băncii populare din Săcădate Jud. Sibiu, care se va ține în ziua de Sf. Ilie (20 Iulie), la ora 2 după amiază, în localul școlii, cu următorul

Program:

- 1. Cuvânt de deschidere.
2. Constaterea numărului membrilor prezenți.
3. Aprobarea statutelor.
4. Alegerea Consiliului de administrație și a cenzorilor.
5. Interpelări și propuneri.
6. Inchiderea adunării.

Vor participa la această adunare toți acei locuitori din Săcădate, cari au semnat sau vor semna, până la deschiderea adunării generale, listele de fondare ale Băncii populare.

Săcădate la 14 Iulie 1929.

Comitetul de propagandă și organizare.

Convocare

Prin aceasta se convoacă adunarea generală de constituire a Băncii populare din Feldioara Jud. Brașov, pe ziua de Duminică, 4 August, la ora 2 după amiază, în localul școlii cu următorul

Program:

- 1. Cuvânt de deschidere.
2. Constaterea numărului membrilor prezenți.
3. Aprobarea statutelor.
4. Alegerea consiliului de administrație și a consorilor.
5. Interpelări și propuneri.
6. Inchiderea adunării.

Vor participa la această adunare toți acei locuitori din Feldioara, cari până la deschiderea adunării generale vor semna listele de fondare ale Băncii populare.

Feldioara, la 14 Iulie 1929.

Comitetul de acțiune.

FOIȚA

Cine îl despăgubește pe gospodar, dacă îi moare vr'un animal de casă?

De multe ori se întâmplă că unul sau altul din gospodarii unui sat pierd una sau mai multe vite din pricina unei boli ce se ivește din când în când.

O viață pierdută este greu de înlocuit, pentru că atât gospodarul cel bogat cât și cel sărac nu dispun de bani gata.

Banii gospodarului sunt chiar vitele și produsele de pe câmp și dacă bunul Dumnezeu nu dă un an îmbelșugat, atunci nici cel bogat n'are din ce să facă bani.

Iar cum știți, cinstiților gospodari și D voastră singuri, omul la nevoie știe să se ajute. Am să vă povestesc cum au știut

să se ajute gospodarii din comuna Tărășeni.

Intr'o Duminică a cuvântat preotul Atanasie Bunescu chiar în Sft. Biserica după isprăvirea liturghiei în așa mod: Oameni buni și dragilor gospodari! Vă poffesc în numele meu, în numele dirigintelui și în numele primarului și al notarului ca să veniți astăzi la un stat mare și frumos pe care vom noi să-l finem în folosul nostru a tuturor.

Și s'a adunat mulțimea gospodariilor în casa de lectură din sat, și care de care întreba pen-

tru ce oare și care să fie vorba? Deodată se sculă bătrânul în vâjător Dumitru Vâsdoagă și începu să vorbească. Era o liniște și o tăcere așa de mare ca în biserică.

Comuna noastră are, după cum știți și D voastră, iubitorilor gospodari, 1236 de numere sau case. Aproape la fiecare casă se eflă una sau mai multe vite.

Acî mă opresc, căci vitele sunt banii noștri. Dacă ne pierd vite, ne-a perit banul și fără de bani nu poți trăi astăzi. Și pentru o viață pierită nu ne dă nimeni ceva, doară pielea se poate vinde cu vr'o câteva sute de lei.

Acel sărac nu mai poate cumpăra alta la loc, iară cel bogat trebuie să aștepte până din vișel se face vacă. De aceea, dragilor gospodari, v'am adunat astăzi aci, ca să punem temelie pentru o obște de asigurare a vitelor. Socoltea asigurării este în așa fel:

Noi avem astăzi în satul nostru 3575 vite mari. Toți gospo-

darii cari au vite, sunt puși într'un izvod și plătesc 2 lei de viață. Atunci, când la unul din cei înscrși în izvod pier o viață, de pildă, lui Ioan Sărăntocu îi pierd unica vacă, care o posedă el și dacă este introdus în izvod, i se plătește suma de lei 2x3575=7150 lei.

Cu suma de lei 7150 Ioan își poate cumpăra altă vacă și toți acei, cari au dat câte 2 lei de cap de viață n'a simțit nici o pierdere.

Îndată ce au auzit oamenii modul acesta de asigurare s'au înscrși în izvodul proprietarilor de vite și din ziua aceea la Tărășeni se ajută gospodarii astfel.

Mult se poate face într'un sat, dacă preotul, învățătorul, primarul și notarul au timp, ca să se gândească și la binele sătenilor.

„Câmpul“.

Biroul advocațional dr. A. MOROIANU avocat Prundul Rozelor 9 cauta un practicant de bi-rou cu referințe bune.

Cultură și știință

Pământul.

II.

Să ne întoarcem la pământul nostru de țară și să vedem cine o leagă în formă de grăunte, sau de bolovan, de n-o poate lua vântul. Este aceeași materie care leagă grăunții din piatră, de le dă forma și țărița pe care o au. Este un fel de materie cleioasă, un fel de ciment, care îmbracă cu un strat foarte subțire toate firele de pulbere, la unele din ele, pentru că la nisipuri lipsește.

Când luăm în mână o bucată de argilă, rupem cu anevoință bucăți din ea, ceea ce înseamnă că curentul lor uscându-se, lipește grăunții, dându-le țărița cunoscută de toată lumea a acestor pământuri.

Acum bucată, înmuiată în puțină apă, se schimbă într-o cocă moale, care se ține. Grăunții de pământ se mișcă unul împrejurul altora, fără să se desprindă, parca ar fi înmăiați într-o materie cleioasă. Această însușire înlesnește pătrunderea rădăcinilor, pentru că pot învinge mai ușor țărița lor.

Legarea grăunților de pământ o mai face și materia neagră, despre care am vorbit mai înainte.

Dacă ochii noștri ar avea puterea să vadă grăunții de pământ de câteva mii de ori mai mari, așa cum măresc unele sticle de ochiame lucrurile privite prin ele, am vedea că în acești grăunți trăesc o mulțime de ființe, care se înnumără cu sutele de mii la un grăunte de un gram.

Văzute printr-o sticlă care mărește (la microscop) aceste ființe au diferite forme, unele rotunde, altele de fire, altele de țevi ș. a.; unele nemîșcate, altele care se mișcă, formând după înfățișarea lor, după felul de mișcare și modul cum se hrănesc sau se înmulțesc, o mulțime de neamuri, din care cele mai multe sunt folositoare agriculturii, fiindcă se găsesc între ele și neamuri nefolositoare și chiar vătămatoare.

Munca lor începe de la suprafața pământului și merge crescând până la adâncime de 10, 20, cm., pentru a descinde de aci înainte, până la adâncimea de 2 m.

Pentru serviciile gratuite, pe care le aduc agriculturii, ele au nevoie de hrană, care se dă sub formă de gunoi; au nevoie de aer ca orice viețuitoare și care li se pune la îndemână prin lucrările de mărunțirea pământului: arat, prășit, grăpat. Aceste lucrări se fac cu atât mai adânci și se repetă mai des, cu cât pământul e mai îndesat. Lucrările de mărunțirea pământului pentru aerare, înlesnesc în același timp pătrunderea și păstrarea umezelii în pământ; umezeala, care este încă una din cerințele acestor viețuitori pentru înmulțirea și creșterea lor. Altă cerință mai este căldura, care scapă de sub puterea omului.

În țărna pe care o întoarcem cu plugul trăesc o lume de ființe poate tot așa de numeroasă, dacă nu mai numeroasă chiar, ca cea care trăește deasupra pământului, pe care razele calde ale soarelui de primăvară le chiamă la viață și la muncă.

Când smulgem un fir de mazăre sau de fasole, vedem niște umflături pe rădăcinile lor, pe care le produc un neam de ființe din acestea, care trec din pământ și se cuibăresc sub coaja rădăcinii, producând aceste umflături. Acești microbi

trăesc în pământ ani de zile fără să muncească sau să piară, așteptând până se sămână pe acel loc una din plantele care produc păstăi, pentru că numai pe rădăcinile acestora cresc.

Munca microbilor din pământ e împărțită ca într-un atelier. Unii atacă materia proaspăt îngropată în pământ. După ce a suferit un grad oarecare de transformare sau putrezire vine altă categorie, care desface din gunoiul putred materiile minerale și le pune în libertate, pentru a folosi ca hrană plantelor. Am putea asemui acest atelier pământului, cu un atelier de lemnație, în care triungururile de arbori intră pe o ușă și sunt luați în primire de cioplitori. Din mâna acestora trec la gatere (ferăstrăe), apoi la cei care au să le dea forme după trebuință. Trec la alții care le netezesc, la strungure; la alții care îmbină bucățile și pe ușă opusă celei de intrare, din lemnul brut (gunoiul în cazul nostru), ies lucrurile fasonate, folositoare omului (sau sărurile care folosesc la hrana plantelor).

Toată munca microbilor acestora și prefacerile în vederea pregătirii hranei plantelor, au loc în pătura de arat, a cărei grosime diferă după împrejurări.

Până mai acum 40 de ani, tainele schimbărilor din pământ se datorau împrejurărilor chimice, așa cum am văzut cu bucată de fier, pe care o roade rugină până o distruge. De la 1878 înceace, de când s'a descoperit existența microbilor în pământ, tainele acestea nu se mai datoresc decât muncii acestor ființe.

Pământul este bucătăria cea mare unde se pregătește hrana holdelor frumoase și ierburilor grase, sub înrăurirea microbilor, aerului, umezelii și căldurii. Apa care slujește plantelor și ca hrană și pentru ducerea materiilor hrănitoare topite în ea, este luată de plante tot din pământ. Cum planta nu ia din aceste materii decât cât îi trebuie, restul se păstrează pentru recoltele viitoare în pământ, ca într-o magazie. O parte din acest rest însă, e luat de apele de ploai și dus mai în jos, ceea ce este o pagubă însemnată pentru agricultură.

Să vedem acum, care pământuri fabrică mai multe elemente din acestea și care le ține mai bune pe cele fabricate.

Pământurile bine mărunțite au mai multă hrană în ele, pentru că umezeala și căldura, care dau viață microbilor, pot pătrunde ușor prin aceste pământuri. Prin această mărunțire nu se înțelege prefacerea lor într-o pulbere prea măruntă, căci în cazul acesta, spațiul între grăunții de pulbere rămân prea mici, microbii nu mai au putință să se desvolte în condiții normale și numai lor le rămâne mîrginită.

În pământurile bolovănoase, creșterea rădăcinii lor este împiedecată. Ele nu pot folosi decât părțile din afară a acestor bolovani, iar părțile închise înăuntru, rămân nefolosite și ca și cum nici n'ar exista, nici pentru rădăcinii, nici pentru schimbările, care au loc în pământ. Așa se explică sărăcia pământurilor, care deși la analiză se găsesc că au destule elemente hrănitoare în ele, în schimb recoltele pe care le produc sunt slabe.

Pulberea măruntă din pământ și în deosebi pulberea de argilă și pulberea neagră, au puterea de a ține pe loc materiile

fabricate în pământ în cursul anului și nefolosite de rădăcinile plantelor. Pentru a dovedi aceasta, se ia o pânie de sticlă, în fundul căreia se așează un dop de vată, peste vată se așează un strat de pământ mărunțit, peste care se toarnă zamă rămasă dintr-o grămadă de gunoi, sau urmă din grajdul viteilor. Sub pânie se așează un pahar. În acest pahar nu curge decât apă curată și fără nici un miros pentru că elementele care colorază și dădeau mirosul urinei, au fost oprite de stratul de pământ din pânie, dacă acest pământ a avut în el multă pulbere de argilă sau de pământ negru; alfel, apa care curge în pahar, are și miros și puțin colorată, încercare care se poate face punând în pânie, nisip în loc de argilă. Sunt două elemente însă, pe care nici argila nici humusul nu le pot opri de a se duce în apele de ploai în jos. Acestea sunt varul și o sare de azot nitric.

Pe puterea de a ține pe loc materiile hrănitoare, se sprijină și darea îngrășămintelor fabricate, atunci când se dau și unde se dau pământurilor aceste îngrășăminte.

Când facem o groapă în pământ, sau un șanț mai adânc și ne uităm cu băgare de seamă la pereți, vedem că partea de deasupra are o colorație mai închisă și cu cât lăsăm privirile mai jos, observăm că această colorație e mai deschisă și câteodată cu totul deosebită.

Partea de deasupra își datorește colorația închisă miștilor și gunoiului putred, cari sau amestecat în acest pământ. Pătura de jos fiind nemîșcată, își păstrează colorația naturală E îndesată, nefiind supărată de instrumentele de muncă. Umezeala și aerul pătrund anevoie prin ea. În ea se găsesc materii hrănitoare din cele țărăte de apele de ploai, pe care le folosesc rădăcinile unora dintre plante.

Între aceste două straturi este o strânsă legătură în ce privește puterea de producție a unui pământ.

Când compoziția lor e aceeași, adică sunt formate amândouă din cele trei elemente: nisip, argilă și var, este împrejurarea cea mai bună pentru pătura de arat, de a fi îngroșată prin adăncirea arăturilor.

Ori cum s'ar înfățișa un pământ din punct de vedere al compoziției lui, a grosimii stratului și bogăția în materii hrănitoare, — puterea lui de producție poate fi scăzută sau sporită în deosebi de starea lui de mărunțire, care ușurează sau împiedică mai întâi pătrunderea apei și aerului în el. Aceasta mărunțire se dobândește prin toate lucrările care se dau unui pământ: arături, prășit, grăpat.

În pământurile bine mărunțite, rădăcinile plantelor se întind cu ușurință în toate părțile și folosesc bine hrana. Pământul mărunțit are mai multe goluri prin care apa de ploaie și de zăpadă pătrund ușor. Sunt buretoare, pufoare și sug pe lângă apa care cade pe ele, chiar și din umezeala care o găsește în aerul dela suprafața pământului.

O parte din apa care pătrunde în pământ după ce a ajuns la o adâncime oarecare, se ridică din nou în sus. Această însușire este folosită de om ca un mijloc de luptă contra secetelor. Apa se ridică prin niște țevi neregulate, care se stabilesc printre golurile rămase în grăunții de pământ. Ajunsă la suprafață, se evaporază. Dacă se strică capetle acestor țevi, mișcând pământul dintr-o prășală ușoară, sau o grăpătură mai apăsată, apa se oprește sub acest strat mărunțit și e folosită de rădăcinile plantelor.

Este o însușire de care plugarii noștri trebuie să fie sarma, prășind cât mai des sămănturile, căci toate sămănturile pot fi prășite, când sunt numărate în rânduri și să nu uite că, dacă o prășală face cât e udătură, două prășali fac cât o ploaie. Toată apa, de care au nevoie plantele, o au numai din pământ prin rădăcini și o dau într-o cantitate foarte mare, căci dacă am lua un kgr. de plante verzi, în creștere și le-am su-pune uscării, cântăresc după aceeașă uscare între 100 și 259 grame, adică peste 3 sferturi din greutatea lor o formează apa. Afară de apa aceasta de conștițutie, în timpul creșterii, trec prin plantă neincetat cantități foarte mari de apă, în care s'au topit materiile hrănitoare.

După cercetările făcute, s'a dovedit că planta, pentru ca să fabrice un kgr. de materie uscată: pae, sămînțe, are nevoie de cel puțin 250 litri apă.

Având în vedere marea nevoie de apă a plantelor ce trebuie dată pământurilor, acolo unde se poate prin udare iar unde nu se poate, să se pă-

treze prin lucrările de mărunțirea pământului la suprafață.

Pământul este o magazie în cărcată cu multe bunătăți, care nu sunt împărțite în mod deosebit. Unde sunt mai multe din aceste bunătăți, se cunosc după creșterea frumoasă a plantelor; unde sunt puține, plantele cresc mici și dau produse puține pentru trebuințele omului. Acolo, unde lipsesc, lipsurile pot fi implinite de suc sub formă de îngrășăminte.

Pământul care dă plantelor hrană, schimbările neincetate la care este supusă această hrană, până ajunge să fie luată de plante, aerul, umezeala, căldura și microbii cari iau parte la pregătirea acestei hrane, merită să fie cunoscute de cei care frământă pământul pentru câștigarea existenței lor, că numai cunoscându-i tainele, vor ști cum să-l muncească. Noi, care suntem un popor de plugar, nu i cunoaștem, din nefericire, decât foarte puține aceste taine.

„Casa Noastră“.

Medicul poporului

Băi de leac.

Mulți nu pot merge la băi, cu toate că ar avea nevoie grabnică, pentru vindecarea boalelor de cari suferă. Dar totuși își pot ajuta singuri, făcând prin această boala să stea pe loc, sau chiar să dea înapoi, să se vindece. Iată câteva băi (scăldături) de leac:

Bae de aer prea cald (supraîncălzit), e bună contra paraliziei, reumatismului, gutei și grăsimii (obezitate). Se face așa:

Bolnavul se așează pe un scaun de pae și se învelește cu un cearceaf curat. Lângă scaun se aprinde o lampă cu spirit (ori „Primus“ cu petrol) peste care se pune un burlan, al cărui celălalt capăt vine sub cearșaf.

Prin aceasta aerul de sub cearșaf se încălzește tare, omul asudă, boala se oprește și începe a da înapoi.

Bae de pucoasă (sulf), e bună la slăbire, limfatism, reumatism, gută, diabet (boală de zahăr), la boli de piele.

Se face așa: topești 125 grame sulf de potasă (așa se cere de la farmacie) în 500 grame (o jumătate de kilogram) apă caldă. Se toarnă apoi în bae.

Bae de nisip cald. E bună contra reumatismului, a paralizii. Se face așa: bolnavul stă întins la soare și e acoperit cu un strat de vre-un deget grosime de nisip uscat. Stai în nisip așa vreme de 15 minute.

Bae care întărește cărăurile trupului. În baea caldă se toarnă câte 200 grame de tinctură benzoas, tinctură de trandafiri negri, oțet de vin tare. (Toate se cer așa dela farmacie).

Bae de sare alcalină, bună contra bolilor de piele, de ficat (materile negre), boli a căilor urinale (băsică, rinichi etc.). Se toarnă în bae 250 grame carbonat de sodă (așa se cere dela farmacie).

Bae de mare făcută în casă. E bună contra limfatismului (cei cu ghinduri mari), e bună pentru a mări pofta de mâncare și ajută la mistuire (activează funcția tubului digestiv). Topește în apa de bae: sare de mare 4 kgr., sulfat de sodă 1 kgr. 750 grame; hidroclorat de magnezie 1 kgr. 500 grame, hidroclorat de calc 400 grame. (Toate aceste se cer așa dela farmacie).

Bae de sare se face topind în apa băii un kgr. bulgăre de sare. E bună contra slăbirii, contra limfatismului, rachitismului (oase moi).

Păstrați curățenia.

Muștele, țânjaril, etc., când te înțepă (te pișcă) slobod din gura lor scuipatul lor, care uneori e veninos. Dovadă e, că locul înțepăturii e dureros, se umflă, te mănâncă. Uneori la locul înțepăturii se produc buboale mai mari ori mai mici; alte ori omul are fierbințeală (temperatură arsură), cum e la înțepătura țânjarilor, cari dau frigurile (malaria).

Fiecare muscă-femeie pune câte 200-300 două, din cari ies larve (viermișori), cari apoi se prefac în muște adevărate.

Țineți curată casa, ograda, grajdul vitelor, duceți gunoiul la câmp, ca muștele să nu aibă loc potrivit pentru înmulțirea și traiul lor. Pe băltoage și ape stătătoare turnați petrol (gaz), care omoară lavrele (vermișorii) de muște.

Copitele crepate la cai

Copitele crăpate la cai le putem singuri vindeca, în mod practic, ușor și repede, prin următorul mijloc: La un foc potrivit se va topi în măsuri egale, ceară și miere de albine; se amestecă apoi fierbându-se puțin; astfel vom căpăta un leac minunat.

Dacă copitele calului sunt crăpate tare, atunci vom lua un vas cu apă căldică și le vom spăla bine; apoi cu ajutorul unei pensule, pămătuș, făcut din vată, se vor unge bine copitele cu acest leac pregătit, astfel ca să intre bine în crăpăturile copitei.

După ce facem această lucrare de 2 sau 3 ori, vom vedea că crăpăturile se micșorează, copita se vindecă și se întărește.

E bine, să ne îngrijim cât mai bine animalele, căci, ele doar sunt prietenii noștri, ajutorii noștri la muncă, la trai...

Un animal sănătos și bine îngrijit ne poate totdeauna servi cu folos. Îngrijiți-vă animalele și nu le chinuți, căci au și ele inimă!

Trei săteni mușcați de un câine turbat. Din Giurgiu se anunță: Un câine turbat al locuitorului Păvan Mihai, din comuna Crucea de Piatră, a mușcat pe locuitorii Nae Deleanu, Manile I. Dragnea și Iancu Nedelea, toți din comuna Călugăreni. Ei au fost internați în institutul antirabic din București, pentru a fi tratați. Câinele a dispărut.

DIN ȚARA

Mănăstire ori crăsmă? In gazeta „Cuvânt Moldovenesc”, cetim următoarele:

Duminică 23 Iunie fiind în Pripiceni Curchi (jud. Orhei) unde este și mănăstirea de călugări cu același nume, întâlnii pe moș Isai Ș., cu care stăteam de vorbă. Din deal văd coborându-se o mोगăleasă, ce se lovea de toate gardurile. Moș Isai mă lămurește că mănăstirea noastră Lașcu se scoboară dela crășma (i-se zice „odaia”) mănăstirei (crăsmă fără brevel), unde lumea se duce să bea, vinul mănăstirei fiind mai ieftin. Satul are 70 locuitori, cari mai toți se îmbată la mănăstire. In schimb călugării (adecă „frații”) scoboară de se îmbată la crășma din sat, ca să nu fie văzuți de păr. stare!

Iată un sat nenorocit, cu două crășme, dar numai cu 70 locuitori, cari se nenorocesc cu mănăstirea.

Noi am crezut totdeauna că o mănăstire trebuie să fie și un loc sfânt, unde dracu să nu și poată vâră coada și unde să nu se vândă aghiasma lui, adecă beutura îmbăliătoare.

Când copii strică cuiburile pasărilor. O ceată de copii se jucău pe lângă imasul satului Balc lângă Oradea-Mare. După ce au terminat aproape toate jocurile copilărești și după ce săturaseră și de scaldat în Bereleu, câtorva mai răsarîi le veni ideea să ia puii unei coșofane, aflați în cuibul dintr-un plop înalt. Unul mai îndrăzneț Istvan Kondor, se sui cu destulă ușurință în plop și ajunse la cuib. Puse mâna și începu să asvârle puii la ceilalți jos. Dar coșofenile făcură stol în jurul plopului și se repezeau spre bălat. Una din ele parea cea mea îndrăzneală — desigur mama puilor, — aceasta se repezi drept în fața copilului și-l plesni cu ciocul atât de tare, încât de frică Kondor își pierdu echilibrul și căzu jos din plop. El se alese cu piciorul fracturat și leziuni interne.

Un tânăr se sinucide din cauza părinților. La o mică depărtare de orașul Huși în comuna Tălcăreni s'a ivit o neînțelegere între plugarul Gh. Popa și fiul său Constantin Popa. La această neînțelegere, care sa schimbat în ceartă soția plugarului n'a fost de partea fiului, socotindu-l, se vede, prea vinovat ca să-l ia apărarea.

Aceasta a avut un rezultat trist. Tânărul, o fire sensibilă socotindu-se persecutat de părinți, și prea mult neînțelept, s'a holărară să-și pue capăt vieții. Seara retrăgându-se într-o cameră separată a înghjit o mare cantitate de sodă caustică.

După câteva ore de chinuri grele nefericitul tânăr a încetat din viață.

S'a deschis o anchetă spre a se stabili împrejurările exacte cari au determinat pe tânăr să se omoare.

Atacul banditesc din Barabaria. Din Chișinău, se anunță că asupra stației de cale ferată Rogojeni, situată între Bălți și Mateuți s'a săvârșit un atac banditesc. Doi bandiți înarmați, au pătruns în localul stației, au somat pe funcționari să ridice mâinile în sus, și au încercat să forjeze cassa de bani. Un funcționar a reușit să fugă și să anunțe postul de jandarmi. Bandiții au fugit. Ei aveau de gând să jefuiască un tren de călători, care trebuia să sosească în stație.

Cuții și răspândii

„Gazeta Transilvaniei”

Pagubele produse de revărsarea râului Tisa. Din Sighetul-Marmației se comunică, că în urma ploilor torrențiale din ultimele trei zile, râul Tisa umflându-se a ieșit din albia lui, inundând o întinsă regiune a județului Maramureș. Șoseaua ce duce dela Sighetul-Marmației la Satu-Mare este sub apă. Podul, de fier dela Sighetul-Camara a fost stricat de revărsările Tisei și cehii au întreprins pe această linie este foarte importantă fiindcă pe ea se face transportul vagoanelor de sare dela ocele din Slatina.

Inundațiile provocate de râul Tisa au făcut și victime. Copilul Ildi Iosif Visel de 7 ani ducându-se la Sighetul-Camara să cumpere pești, s'a surpat malul râului Tisa, copilul a căzut în apă și s'a înecat. La Bocicăul-Mare doi pescari au fost duși de apă, ei s'au agățat de un pod plutitor.

La Vișeu de sus, râul Vișeu

FEL DE FEL.

Imbogățit din vis. Voiajorul comercial (om care umblă cu mărfuri pe la negustori spre cumpărare) numit Farkaș de câte ori trecea prin orașelul Rakşa (Ungaria), dormea la hotelul „Ollo” în aceeași cameră și totdeauna visa același vis. El visa că ardea patul pe care el dormea și că din el cădea cu sgomot mare o ploaie de aur. Neliniștit de acest vis — mereu același — după ce a dormit o 5-a oră în hotel și în camera aceea, a început să răscolească salteaua, ca să vadă nu cumva este vre-un pic de adevăr în cele ce visa. Și, în adevăr, găsi ascunsă în saltea o pungă învelită în gazele vechi, plină cu bani și anume: 2000 dolari (vre-o 350.000 lei).

Animalele simt cutremurele da pământ înaintea omului. Astfel, pășările își părăsesc cuiburile și zboară la înălțimi mari, Cail nu au astămpăr; câinii latră și par'că chiamă pe om să iasă din casă, afară în câmp.

Colonizarea Saharei. Geologul (invățat care se ocupă cu cunoașterea pământului) Dwight Braman din Boston a pus bazele unei mari societăți pe acțiunii pentru schimbarea în pământ folositor a pustului Saha-

a distrus podul de fier și circulația se face prin transbordare. Și podul de pe șoseaua națională a fost dus de curentul de ape, făcând astfel ca circulația de autobuze spre Bucovina să fie întreruptă. La Borșa, apa Vișeuului a dus o casă de lemn înecând o mamă cu doi copii. Tisa a făcut ravagii catastrofale. 30.000 m. cubi lemne au fost duși de curentul de apă.

De câteva zile râul Tisa și-a revenit în matcă, lăsând pe câmpiile imense un strat de nămol de o jumătate metru înălțime, în care se găsesc cadavre de vite, pești, lemne etc.

Șease copii înecați în lacul Greaca. Se anunță din Oltenița: Duminică, copiii Elisabeta Const. Floarea de 6 ani; frații Floarea și Nicolae Marin I. Floarea, de 8 și 7 ani; Maria Gh. Spiridon și Grigore V. Zavera. de câte 8 ani, ducându-se să se scalde în lacul Greaca, au luat o barcă și jucându se în ea și depărtându-se de mal, au fost surprinși de furtună.

Văzând primejdia, au sărit câteși șase în apă și s'au înecat. S'au pescuit patru cadavre.

rei. Această societate va începe să construiască în diverse regiuni ale deșertului. Planul prevede, în primul rând, înființarea unui lac artificial, din care să poarnească o uriașă rețea de canale în toate părțile deșertului.

Braman a declarat că alimentarea cu apă nu-i provoacă nici o bătaie de cap, deoarece a constat că actualmente în nisipul marelui deșert se varsă nu mai puțin de 166 ape curgătoare. În afară de aceasta, sunt și două mari cursuri de apă pe sub pământ la o adâncime de 120 metri, conținând mari cantități de apă, cari ar fi foarte ușor folosite.

Invățatul american se referă și la scriitorul roman Plinius, care cunoștea și el regiunea Saharei, pomenind de ea în descrierile sale.

S'au descoperit deasemenea în apropierea deșertului, rămășițele unor mari orașe romane, cari sunt mărturia unei culturi înfloritoare din vremuri trecute.

Puterea de hrană a grăunțelor a fost socotită de niște învățați germani. Ei au aflat că din porcușor, porcul mistue 90%, din orz 81% și din ovăș 70%. Asta însemnează că 100 kgr. păpușoi are o putere de hrană ca și 111 kgr. orz sau ca 128 kgr. ovăș. Se vede de aci că păpușoiul e hrana cea mai bună pentru îngrășatul porcilor.

Inscrierile și examenele la școlile secundare

Pentru viitorul an școlar, Ministerul Instrucțiunii a fixat următoarele dispozițiuni pentru inscrierile și examenele în școlile secundare.

Inscrierile

Intre 25—31 August se vor prezenta la cancelaria secretariatului școlii cereri de înscriere:

La examenul de admitere în clasele I, IV și V; la clasele II, III, V, VI și VII de elevii promovați în Iunie; ale repetenților tuturor claselor; și la examenele de diferență.

Intre 6—8 Septembrie se vor prezenta cererile de înscriere

ale elevilor promovați sau repetenți, în urma examenului de corigență.

În zilele de 11—12 Septembrie se vor prezenta cererile de înscriere ale elevilor ce au de pus examen ca pregătiți în particular.

În ziua de 15 Septembrie directorii școlilor afișează listele de înscriere în fiecare clasă.

Intre 25—31 August absolvenții liceelor din sesiuni de examene anterioare vor prezenta cereri de înscriere la examenul de bacalaureat, la direcțiunea liceului unde au absolvit, fie ca elevi regulat înscriși, fie ca pregătiți în particular.

Din cartea bunului gospodar

Sfaturi pentru plugari

Semnele unei vaci bune

În gospodăria plugarului vaca este animalul cel mai de preț. Ea dă lapte, brânză, unt, ea este izvor de belșug, ea este sufletul casei. Tot ea este aceea care ne dă și vita de muncă, boul, tovarăș nedespărțit în toate muncile câmpului.

Săteanul mergând la târg pentru a-și cumpăra o vacă bună de lapte, trebuie să fie cu grijă, să ia seama bine, să o cercețeze ca rasă, sănătate, forme trupești, și, „căci cine nu deschide ochii, deschide punga.” — zice un proverb bătrânesc. Iar altele spun: „Vita bună se vinde din grajd”.

Ai intrat în târg, dă două trei târcoale, te uită în dreapta, te uită în stânga și deodată îți alunece ochii pe una. Deci o chiul, e cel dintâi care-ți spune că vaca pe care o ai în față, ar fi bună; văzută în toată făptura ei, va trebui să placă ochiului în primul rând, adică să fie frumoasă.

Apoi, te vei apropia de ea și vei cerceta însușirile ei trupești și cele producătoare de lapte. Iată semnele unei vaci bune de lapte:

1. Capul să fie mic sau mare, nu joacă rol, dar să fie osos și uscățos, adică pielea feții întinsă pe os, ochii mari, privire vioaie și blândă, botul umed, semn de sănătate — (un bot uscat, e semn de boală) coarnele mici, subțiri și calde la rădăcină. (Dacă sunt reci, e semn de boală) Urechile să fie căptușite cu păr fin, moale, unșuros, și dacă e galbui, e un semn că laptele vacii e bogat în unt. Deasemenea în urechi dacă are mult clei de urechi.

2. Spinarea să fie în linie dreaptă.

3. Coastele să fie depărtate și arcuite așa fel ca trupul vacii să fie rotund, iar nu supt ca de ogar.

4. Șoldurile să fie scoase, uscate și depărtate.

5. Crupa sau partea dinapoi, numită și bazin, să fie lungă, dreaptă și largă. Dacă bazinul e mare și larg, vaca are ugerul mare; vițelul având loc larg în uterul mamei, unde va crește mare, frumos și viguros, iar după fătare va fi destul de dezvoltat la trup.

6. Coadă, la vaca bună de lapte, e subțire și lungă.

7. Picioare subțiri cu încheeturi largi, în special genunchii.

8. Pielea de pe corp să fie subțire, părul lins, mățos,

moale și dacă plimbând în răspăr deg' tele mării prin păr și simțim la buricele degetelor ceva unșuros, e semn că laptele vacii e bogat în unt. Apucând cu mâna pielea și dacă simțim că e subțire și se desprinde ușor de țesuturile de sub piele, iarăș e un semn bun, că vaca e de rasă. — Vaca cu pielea groasă, părul aspru și gros, nu i de rasă, nu-i bună de lapte. Când pielea de pe încheeturi, dintre picioare, de pe uger, dinprejurar ochilor este galbue, este iarăș un semn de boğăție în unt.

Vaca bună de lapte, privită în toată înfățișarea ei, atât la cap, cât și la trup, are făptură femeiească, iar nu bărbătească. Vacile cu făptură și înfățișare de bou, nu sunt bune de lapte.

9. Să fie sănătoasă mai cu seamă la pept; să nu fie ofticioasă și pentru aceasta e bine a consulta pe doctorul veterinar al țărului,

10. Cercetarea cea mai atentă se face asupra ugerului. La vaca bună, ugerul e mare, voluminos și se întinde mult sub pânțete și dinapoi înainte. Și dacă i mare și atârână în jos printre picioare ca la capre, nu-i semn bun, e un uger care se îmbolnăvește ușor, prin lovirea cu picioarele în timpul mersului. Ugerul se prinde cu amândouă mâinile, se frământă puțin și dacă se strânge ca o pungă, e semn că-i buretos și bun de lapte; dacă, deși, uger mare, totuși e tare și nu se strânge ca buretele, e semn că-i prea cărnos și în cazul acesta vaca nu-i bună de lapte. Sfârcurile să fie subțiri.

O vacă bună e matcă de prăsilă pentru vitele de muncă. Gr. Stănescu-Ismail.

Folosul albinelor pentru plugari

Pe lângă miere și ceară este acela că fac ca florile să rodească. Zburând din floare în floare, albinele duc polenul (adecă praful de pe flori, care e un fel de sămânță de rodire) din floare în floare, făcându le să rodească.

Ajutați, oameni buni, munca albinelor, pentru binele vostru. Sădiți deci arbori, tei, salcâmi pe toate coastele sterpe a moșioarei voastre. Veți avea și lemne; veți opri surparea coastelor, veți ademini și ploile.

Intre 25 August — 2 Septembrie, se vor prezenta la minister cereri de înscriere la examenul de bacalaureat în altă localitate decât acea în care au terminat liceul, pentru motive de strămutare statornică în altă localitate. Cererile vor fi însoțite de act polițienesc sau certificat liberat de autoritatea de Stat în care se găsește candidatul ca funcționar.

Intre 5—9 Septembrie se vor face înscrieri la direcțiunile școlilor, la examenul sumar de clasa IV-a, de către cei prevăzuți în deciziunea cu No. 82.260, publicată în Monitorul Oficial No. 142 din 2 Iulie 1929.

Cursurile școlilor secundare se vor începe la 16 Septembrie.

Examele

Examele de admitere în clasa I și de bursă vor avea loc între 1—4 Septembrie.

Examele de admitere în

clasa IV și V, vor avea loc între 7—12 Septembrie.

Examele de corigență la stat și examenele particulare, vor avea loc:

a) la clasele III și IV între 1—2 Septembrie.

b) la clasele I, II, V, VI și VII între 1—5 Septembrie.

Examele de diferență se vor ține între 1—10 Septembrie.

Examele integrale la stat și examenele particulare se vor ține:

a) la clasele III și IV între 1—6 Septembrie.

b) la clasele I, II, V, VI și VII între 1—10 Septembrie.

Examenul sumar de clasa IV, prevăzut de decizia cu No. 82.260, publicată în Monitorul Oficial No. 142 din 2 Iulie 1929, se va ține între 10—15 Septembrie.

Examenul de bacalaureat se va ține între 25 Septembrie — 10 Octombrie.

Veniți de luați lumină!!..

Aceste cuvinte frumoase și pline de adevăr le rostesc profeții noastre române, în noaptea Învierii.

Sunt cuvinte cu mult tâlc. Să cercăm să le explicăm:

Da: Să mergem regulat la biserică Dumineca și sârbătoarea, să lăsam la o parte toată grija cea lumească, să luăm lumină, adică să ne cultivăm sufletul cu învățăturile sublimale Domnului nostru Isus Christos, să nu trăim numai pentru trup, ci să trăim o cât mai puternică și intensă viață sufletească.

Învățătura Domnului Christos, să o traducem în fapte.

Să nu fim mândri, să nu fim iubitori de argint-egoiști, stăpâni de mânie, leneși, invidioși, răutăcioși, lacomi la mâncare și băutură, luxoși, bețivi, materialști, desfrânați.

Să eșim din aceste păcate. Putem să eșim printr'o voință puternică, luminată de razele binefăcătoare ale credinței în Domnul nostru Isus Christos.

La luptă deci în contra păcatului și astfel îndeplinși învățătura Domnului Christos; atunci ați luat lumină.

Să ajutăm pe oamenii săraci, infirmi, incapabili de muncă. Pe cei săraci, cari sunt capabili de a munci să-i încurajăm în munca lor, asigurându-le existența.

Să respectăm pe cei bogăți, să respectăm averea fiecăruia; este mare nevoie și de bogăție și de avere. Nu putem exista fără ea.

Mulți săraci trăiesc după urma celor bogăți.

Să dea Dumnezeu să se stabilească odată între cei bogăți și cei săraci — între proprietari și lucrători — cea mai desăvârșită armonie și înțelegere.

Și la această armonie se poate ajunge numai și numai prin aprofundarea cât mai minuțioasă a Sfintei Scripturi, acest izvor dătător de viață.

Cine crede în ea, se mântuiește. Cine nu crede și o batjocurește, își va pierde sufletul.

Sf. Scriptură trebuie explicată cât mai des, tuturor enoriașilor, ca apoi acești enoriași, să o traducă în fapte bune, frumoase de caritate publică.

Sf. Scriptură trebuie să ocupe

un loc de frunte în biblioteca fiecărui om. Cetind în fiecare zi, în timpul liber Sfânta Scriptură, ne întărim mintea și ne cultivăm inima; după urmele Sfintei Scripturi vom avea o minte luminată și o inimă curată.

Și aici zace valoarea unui om. Să fie cuminte și să aibă inimă bună, iertătoare, lipsită de veninul răutății, ajutoare de cei suferinzi, infirmi, bolnavi, săraci, incapabili de muncă.

Așa zice Domnul Christos că celui flămând să-i dăm de mâncare, celui gol să-i dăm îmbrăcăminte, celui setos să-i dăm apă de băut, pe cel bolnav să-l cercetăm, pe cel din închisoare de asemenea să-l mângaiem. Cea mai mare mulțumire sufletească este atunci când faci o faptă bună. Când știi că tu din munca ta cinstită, dai și altora, bine înțelese unui om incapabil de muncă, ajutor material, trebuie să fii mândru — în sens moral — că tu nu trăiești numai pentru bine, ci trăiești și pentru alții. Domnul Isus Christos — a trăit pentru toți și astăzi din înălțimile albastre ale cerului trimite razele binefăcătoare ale soarelui care încălzește pe toți și drepti și nedrepti și bogăți și săraci. Și noi ce facem! Mult îl mai supărăm. Să eșim odată la lumină credinței în Dumnezeu să nu mai orbăcim în întunecul distrugător de viață. Să ne placă numai ce este frumos, adevărat și bine în sensul moral al cuvântului.

Avem nevoie de o puternică, educație religioasă morală.

Educația morală religioasă trebuie să stăpânească în familie, în școală, în societate, în orice instituție, ca o condiție sine qua non.

Astăzi în mijlocul atâtor curente subversive — educația religioasă morală trebuie înscrisă pe planul cel dintâi.

O țară, o familie, o societate, dăinuiește până atunci, până când stăpânește forma morală.

Așa dar la luptă dărză pentru învingerea diavolului și intronarea D-zeului celui tare și puternic în războaie.

Preot-Câp.

Eugen V. Saftu.

Dela Prefectura Poliției

Buletin informativ

D-l profesor Ioan Baciu dela Liceul „A. Șaguna” Brașov a reclamat, că autori necunoscuți în ziua de 15, l. c. s'au introdus în podul locuinței sale, unde au spart un cuțar fără să fure ceva.

Locuitorul Solomon Mendel din str. Suburbii reclamă pe Porta Ștefan din serviciul circului „Royal” pentru bătăie cu lezuni.

Au fost înaintași poliției indivizii Falcut Dumitru și Florea Gheorghe primul din comuna Petrești-Vârșatori jud. Gorj, al doilea din comuna Apariți (jud. Prahova) găsiți prin pădurea de sub Tâmpa fără ocupație și fără acte în regulă.

Gal Albert comerciant, str. Porții No. 62, a fost amendat cu 200 lei pentru faptul că a împiedicat circulația.

Mathe Imre, căpraș, Brașov str. de Mijloc No. 79, a fost amendat cu 300 lei pentru faptul că a prelinș o taxă mai mare decât cea prevăzută de lege, pentru o cursă cu trăsura.

Saghiu Ilie restaurator, a fost amendat cu 2000 lei pentru faptul că a angajat în serviciul său pe chelnerița Antal Ilona, fără ca aceasta să poseadă autorizația necesară.

Rânduri pentru un italian.

Scrisoare deschisă*

d-lui Angelo Cavalli vice-președintele organizației fasciste din Torino (Italia).

Caro Angelo.

De pe malurile Someșului, din Ardealul desrobotat pentru totdeauna, îți trimitem salutul nostru frățesc.

Acum, când glasuri răcăcite se adresează din Roma unor, așa zisi, „frați latini(?)” dela Budapesta, m'am gândit să îți scriu ție, prietenului nostru iubit. Nu voi încerca, însă, nici o documentare, căci tu doar ști atât de bine, că „trămbițele de prietenie” pentru „cavalerii” dela Budapesta, nu sunt altceva decât rezultatul unei diplomații lingușitoare, din care însă nu vor lipsi niciodată încrunțările Arpadiene!

Trăind un timp oare care în Ardealul pe care l'ai îndrăgit atât de mult, cunoști așa de bine „interesul” prieteniei Budapestene.

... Era în primăvara anului 1926. În luna Mai. Ședeam împreună cu încă vre-o câțiva ziaristi italieni pe terasa marelui hotel din Neapole și înodam în cuvinte entuziaste frățietatea italo-română. Intr'o pornire de adevăr, mi-al zis: „Acum când noi purtăm în sufletul nostru idealul

înfăptuirii Imperiului Roman de odinioară, întindem mâna cu prietenie frățească urmașilor lui Trajan, cari în piept cu bărbăție ideii bolnave și infecțioase pornită din Rusia lui Lenin și ridică sus, sus de tot, steagul reinvierii naționale!

Aceste cuvinte mi-au rămas încrustate în inimă pentru totdeauna. Erau cuvintele unui frate bun.

Azi.. când șoaple încurajatoare pornesc din Roma spre Budapesta, cuvintele tale adevărate de odinioară ne sunt și mai prețuite.

Noi nu te-am uitat și nu te vom uita.

Cluj la luna 1929.

Cu frățești salutări,
Coriolan Barbat.

* Această scrisoare a fost publicată în limba italiană, în ziarul italian: „Il piccolo della serra” din Triest (Italia), cu data de 28 iunie a. c. — Sosind răspunsul d-lui Cavalli la această scrisoare, îl vom publica.

Giunoi.

Un bolnav se prezintă la un medic și e examinat din vârful capului până în vârful picioarelor. Medicul decide că o operație e de lipsă și informează pe pacient.

— Cam câte persoane la sută scapă în urma unei operații?

— întrebă bolnavul

— Doi din zece trăiesc, ceilalți mor în durata operației.

E ceva, ce dorești înainte de a fi operat?

— Da, te rog dă-mi pălăria!

Un țigan vroind să aibă și el un porc, s'a dus la târg și și-a cumpărat unul. L-a adus acasă și i-a dat drumul în ogradă; însă porcul, după năravul lui, a început a scurma și a răma. Țiganul neștiind ce nărav are porcul, îl apucă repede de coadă și începe a boci:

— „Haoleol da unde te vâri, că numai pe line te am și vrui să te și bagî de viu în pământ!”

Mica publicitate

Băile Eforiei Brașov

lângă Liceul „A. Șaguna”: aburi, hidroterapie, putină, bașin de înnot, locuințe, antreprenor și personal, se arendează pe 3 ani, începând dela Ianuarie 1930. Informațiuni și oferte la Biroul Eforiei. 7—10

De vânzare sau de închiriat

le din Str. Azilului No. 22, compuse din 2 camere, antreu și bucătărie. Informațiuni la proprietar. 766 2—6

De vânzare

motocicleta cu ataș marș N. S. U., nouă de tot. Li-brăria Herz Brașov.

De vânzare eften

lopeți, târnăcoape, roabe, scoabe și alte unelte de zidărie, precum și materiale de ciădit, traverse de fer și fer pentru beton armat etc. Dumitru Gärtner & Comp. S. A. Strada Gării No. 58 c. 775 1—1

De închiriat

2 camere, bucatărie, l'r stălație electrică, apeduct. Infor-mațiuni: Pe Tocile 38.

Dormitor

lucrat elegant din lemn fert și l'us-truit, de vânzare cu garanție Str. Fântăni 1. 773 1—1

Bănci noi pe promenadă

Primăria Municipiului Brașov — a conces onat d-lui E. MIHU invalid de războiu băncile de pe promenadă — autorizându-l a încasa de persoană 2 Lei pentru locul ocupat și a aplica pe bănci reclame.

Publicul este inv'at a nu deteriora băncile, a păstra ordinea și a plăti incasatorului taxa de 2 lei.

Reclamele se fac prin dl Géza Rosenbaum birou de ag-ntură comercială, Brașov, Strada Sf. Ioan 16. 1—3

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din comuna Rotbav jud. Brașov, conform de-izului aprobat în ședința sa extraordinară din 1 Iulie 1929, dă în întreprindere facerea grilajului de fier cu beton armat din frontul bisericei, prin licitație publică, Duminecă în 21 Iulie a. c., ora 2 p. m. depunând vadiu 10% după suma de 70,670 Lei.

Petrușul necesar la facerea betonului armat îl dă biserica cât și scândurile dela stoborul vechiu la facerea betonului armat. De-izul și condițiunile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din loc în orice zi.

Consiliul parohial ort. rom. Președinte: I. Martă. Secretar: D. Solcă. 758 2—3

Caramizi de mașină

Prima calitate. Fără var.

Lemne pentru foc de fag I-a

la
Andreas Tontsch
Str. Mihail Weiss 29. Telef. 2-86
749 3—7

Primăria Municipiului Brașov.

No. 18892/1929.

Publicațiune de licitație

Pentru închirierea
1. casei, proprietatea orașului situată în Strada Șir. Inului 36 (constatătoare din local de prăvălie cu magazine și un apartament compus din 6 camere și accesorii) și

2. localul de prăvălie din casa Șirul Inului 34 (ocupată de prezent de Firma Kamner și Jekelius) pe timp de 3 ani, se va ținea la secția Economică a Primăriei, în ziua de 27 August la ora 9—11 a. m., o licitație publică cu oferte sigilate și timbrate în conformitate cu dispozițiunile legii contab lității publice art. 72—83.

Se observă, că obiectul 1 se închiriază sau întreg sau în parte.

Condițiunile detaliate se pot vedea la secția economică a Primăriei.

Brașov, la 11 Iulie 1929.
Comis a interimar.
Președinte: p. Secretar general Culeanu. Indescifrabil. 748 2—2

BAILE BUZIAȘ

Cu renumitele surse foarte bogate în Acid Carbonic, radio-active și feruginoase, cu efecte mari în **bolle de inimă**, aortite, arterio-scleroze, hipertensiuni, bolin ervoase, **bolle de femei**, anemii etc. Hoteluri și pensiuni de primul rang. Confort modern. **Prețuri moderate.** Bucătărie și Dietică specială. Strand cu plajă și bașin, nou construite în condițiuni moderne.

Saison dela 15 Maiu până la 1 Octomvrie
Prospecte la cerere.

Direcțiunea Băilor
771 1—3 **BUZIAȘ, Banat.**

+

Adânc intristați: Văd. Maria Maxim n. Cloaje, Anna B. Brătilescu n. Cloaj, ca surori, Anna, Nicolae, Iosif, Romulus, Catinca ca nepoți, au durerea de a aduce la cunoștință încetarea din viață a prea iubitului lor frate și unchiu

VASILE I. CLOAJE

decedat în ziua de 10 Iulie 1929.
Inmormântarea a avut loc în ziua de 12 Iulie a. c., în comuna Boița, Jud. Sibiu.
Fie i țărăna ușoară și memoria binecuvântată.
772 1—1

Publicațiune

Primăria comunei Șinca nouă vinde pe cale de licitație publică aproximativ 150 stânjini lemne de foc, esență fag de calitate I, fasonate în metri steri în depărtare de 2 km. dela drumul statului, aflătoare în pădurea comunei numită „Ruda mare”, în ziua de 15 Aug. 1929 la orele 14 cu oferte închise în conf. cu art. 72—83 din legea contab lității publice. Prețul de strigare este de 500 Lei stânjinul pe loc. Vadium 10%.

Condițiunile detaliate se pot vedea la primăria comunală în orele oficiouse.

768 1—1 Primăria comunală.

Publicațiune

Judecătoria de ocol Făgăraș aduce la cunoștință generală, că la cererea loc. Simen Nicolae (loc. în Breaza) a pornit procedura pentru anularea următorului document, despre care se afirmă că s'ar fi perdut (urat) în gara Sinaia: libelul de depunere dela Banca Furnica cu No. 10187 în valoare de 9491 Lei și interese dela 30 Iunie 1928 încă dela anul 1927 au fost pierdute (urate).
761 2—3

Croitoria GH. FARSCH

Str. Porții 26
(intrarea din Str. Aței 2)

esecută lucrări elegante și solide în condițiuni foarte convenabile.

657 8—10

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

„Sfânta Stanca“ din jud. Buzău

A văzut pe Sfântul Duh în chip de porumbel și plânge cu lacrimi de sânge.

De un cârd de vreme județul Buzău a devenit o adevărată patrie a minunilor.

După „fântâna miraculoasă“, de acum doi ani, dela Smeeni, și după „fenomenul din Pleșcoi“ — cel cu fata lovită de pietre — iată o nouă minune, care a stârnit interesul și curiozitatea mulțimii din cuprinsul Buzăului.

E vorba de „Sfânta Stanca“ din com. Limeziș.

Părăsită.

Stanca D. Stoichița, de fel din com. Nehoiashi, fiind trimisă de tatăl său să ridice niște porumb din com. Limeziș, prin luna August 1928, intră în legătură cu un lânăr din acea comună, care îi vinde boii și carul și fata nu se mai înapoiază acasă. După câteva luni, viitoarea sfântă e părăsită și rămâne fără nici un rost.

Cum i s'a arătat Sf. Duh.

Luată de Alex. M. Popescu, fratele primarului com. Limeziș, pe lângă casa lui, după un timp, Stanca declară că se simte rău. Preotul chemat, o împărășește. După împărășenie, fata spune lui Popescu că a văzut pe Sfântul Duh, în chip de porumbel și că din acea zi îi va curge lacrimi de sânge, iar după sărbătoarea Sf. Constantin și Elena, acest lucru se va petrece în fiecare joi. Lucru ce s'a întâmplat.

Regisorul „Sfintei“.

Alex. M. Popescu, spirit negustoresc, a văzut numai decât în această „minune“ un izvor de câștig și strângând bani dela consăteni, a ridicat în fața casei sale o gheretă, în care a pus candelă, icoană și o cruce cu inscripțiunea: „Această cruce s'a ridicat în numele Domnului pentru minunile și lacrimile vărsate de Stanca Stoichița din

com. Nehoiashi, ce locuște la Alex. M. Popescu din comuna Limeziș“.

Iar pentru ca „afacerea“ să fie deplin pusă pe roate, a impus plată la intrare. Vestea despre „Sfânta Stanca“ s'a răspândit ca fulgerul prin satele din împrejurimi. Femeile, mai cu seamă, i-au dat tălmăciri și porții, care au stârnit și mai mult curiozitatea. Lumea se îngrămădea la casa „sfintei“, iar încasările mergeau pe sprâncenă.

Intervenția autorităților.

Spe nenorocul „intreprinderii“ însă, autoritățile au fost sesizate și la descinderea făcută au găsit pe sfânta în podul unui grajd și au constatat pe fața ei urmele unor lacrimi, ce păreau a fi de culoare roșie.

Interogată, Stanca Stoichița a căutat să convingă reprezentanții autorităților, că în adevăr este o sfântă.

La Tribunal.

Sfințenia ei însă nu inspiră mare încredere, deoarece Alex. Popescu, care o adăpostește, a fost condamnat la o lună închisoare pentru furt și mai este dat în judecată pentru o spargere. Pe lângă asta, locuitorul Dumitru R. Căitea, din com. Cioranca, declară că a surprins-o, întruna din zile, fabricându-și lacrimile dintr'o ceașcă cu vopsea roșie...

Ceea-ce se știe sigur, însă, e că Alex. Popescu făcea bune afaceri, încasările zilnice ridicându-se la sume destule de însemnate.

Judecătoria Mihăilești, unde „sfânta“ a fost trimisă cu actele dresate, și-a declinat competența, trimițând afacerea înaintea tribunalului Buzău, după ce a calificat-o escrocherie.

Îmbunătățirea semințelor cerealelor

Numirea unei comisii speciale.

La ministerul de agricultură a fost instituită o comisie centrală pentru îmbunătățirea seminței, având caracterul unui organ consultativ al ministerului, cu următoarele atribuțiuni:

Să elaboreze un proiect de lege pentru protecțiunea selecționărilor. Acest proiect va cuprinde normele după care se acordă calitatea înscrierii soiurilor selecționate în registru geneologic al institutului de cercetări, modalitățile de inspecțiune a culturilor pe teren, protecțiunea denumirii originale, reglementarea dreptului de multiplicare, încurajarea pe care Statul o acordă selecționărilor recunoscuți.

Fermele de cereale selecționate.

Comisiunea își va da avizul pentru a determina anul acesta care sunt fermele și exploatațiunile ce urmează a fi calificate ca ferme producătoare de semințe selecționate asupra ajutorelor și subvențiilor de acordat selecționărilor de sămânță și Camerele agricole județene, care se ocupă în mod intens cu distribuția de semințe.

Normele de distribuția ce-minței.

Va mai fixa normele după care se vor distribui semințele procurate în chipul arătat mai sus, precum și condițiunile pe

care trebuie să le satisfacă agricultorii care vor să obțină semințe curate sau semințe selecționate, cu ajutorul ministerului.

Această comisiune va servi și ca organ pentru rezolvarea litigiilor rezultate din contracte de vânzări de produse bune pentru sămânțe.

Distribuția grânelor selecționate.

Camerele de agricultură care vor primi subvenții dela ministerul agriculturii pentru procurarea și răspândirea de semințe de calitate superioară, au fost obligate printr'o hotărâre a ministerului de agricultură să constituie în județele respective câte o comisie județeană pentru îmbunătățirea seminței.

Atribuțiunile acestor comisii sunt: să cerceteze la fața locului exploatațiunile dela cari urmează a se procura sămânță de calitate superioară.

Camera de agricultură va cumpăra mai întâi semințele calificate ca superioare în județul respectiv și numai după aceea se poate adresa și în alte județe.

Comisiunea își va da avizul asupra repartiției semințelor procurate de către Camera precum și asupra condițiilor de cultură pe care urmează să le impună agriculturii precum și asupra tuturor chestiunilor în legătură cu programul de îmbunătățire a seminței.

Anglia reduce programul construcțiilor navale. Ziarele din Londra anunță, că actualul guvern intenționează să reducă în mod simțitor programul construcțiilor navale, stabilit de guvernul precedent.

Afară de cele 6 submarine, a căror ștergere din programul construcțiilor a fost deja hotărâtă, s'a renunțat la construcția a 3 crucișetoare, 3 distrugători și 1 vas de ajutor. Guvernul face restricțiuni la construcția flotei atât din motive politice cât și economice.

Corăbiile lui Caligula. Din Roma se anunță: D-l Belluzzo, ministrul instrucțiunii, a condus lucrările făcute în ultimele zile pe lacul Nemi, izbutind ca din corăbiile lui Caligula să fie scoase deasupra apei două piese de bronz, admirabil lucrate și foarte decorative, mult mai mari decât cele descoperite mai înainte. Din punct de vedere arheologic, descoperirea are mare importanță. Interesantă este poziția acestor bronzuri față de corabia pe care o ornamentau.

AVIZ. Societatea „Vulturul Carpaților“ a excursioniștilor români din Brașov aranjează o serbare câmpenească în poiană în locul obișnuit pe ziua de 21 Iulie a. c., și la caz de timp nefavorabil în următoarele 2 Dumineci consecutive, unde roagă Onor. public a lua parte.

Venitul este destinat pentru clădirea unei case de adăpost pe muntele Postovar.

Suprasolvirile vor fi publicate în ziar. Comitetul.

Rezultatul examenelor de bacalaureat din întreaga țară. Totalizându-se la ministerul de instrucție toate datele examenului de bacalaureat din Iunie c., situația generală și definitivă este aceasta:

S'au prezentat 11.107 candidați și au reușit 6104 deci un procent de 54.90 la sută.

Repartizați astfel pe provincii: Vechiul regal 6098 prezențați, 3439 reușiți; Ardeal 3113 prezențați, 1728 reușiți; Basarabia 982 prezențați, 450 reușiți; Bucovina 914 prezențați, 484 reușiți.

Doctorul Sulică își reia consulatul după înapoierea sa dela Paris, unde timp de 10 săptămâni a cercetat și urmărit cursurile și clinicile dela Spitalul de Copii și școala de puericultură (copii nou născuți și sugaci) și lucrările de laborator privitoare la ultimele descoperiri în tratamentul boalelor de copii; a cercetat clinicile și cursurile relative la boalele de tîmă, plămâni, sifilis, balneologie; medicina socială; a vizitat la Berck sur mer (pe Canalul La Manche) cea mai completă instalație din Europa de tratament a tuberculozelor, soase, de încheieturi și ganglioni la copii, precum și tratamentul rachitismului (oase moi și strămbete); a vizitat Centrul Contra Cancerului (Școala) de la Villejuif (lângă Paris), organizat cum nu e altul în Europa și în fine a vizitat și studiat tratamentul diferitelor boale în stațiunile balneare franceze: Vichy (pentru boale de ficat și artrism), Châtel Guyon (stomac și intestine), Bourboule (anemie, imfatism și scrofule la copii), Mont-Dore (boale de plămâni), Saint-Nectaire (boale de rinichi) și Royat (boale de inimă arterie, v. n.e și tensiunea mare a sîngelui). 753 1-2

INFORMAȚIUNI

Modificarea legii repausului duminical a fost amânată. Date fiind numeroasele proiecte de legi în discuția Parlamentului și timpul foarte scurt până la închiderea sesiunii, ministerul muncii a amânat depunerea proiectului de lege pentru modificarea repausului duminical. Între timp, ministerul muncii va cere avizul tuturor organizațiilor reprezentative, direct interesate de această modificare.

Punerea sub acuzare a d-rului Lupaș. D-l Pompiliu Ioanășescu, vicepreședinte al Camerei, a depus Marți pe biroul Adunării deputaților o petiție purtând vre-o 50 de semnături, prin care se cere punerea sub acuzare a d-rului Lupaș, fostul ministru al sănătății publice în ultimul guvern averescan pentru fraudele ce s'ar fi comis cu furniturile sanitare în contul reparațiilor.

E de relevat că semnatarii petiției nu cer instituirea unei anchete parlamentare, ci, direct, punerea sub acuzare a fostului ministru. Propunătorii se întemeiază pe rezultatul cercetărilor întreprinse de justiție. În adevăr, judecătorul de instrucție, cu ajutorul experților, a stabilit că la cumpărarea acestor materiale sanitare statul a fost dăunat cu 123 milioane lei.

O explozie catastrofală în China. Se anunță din Hong-Kong: O teribilă explozie s'a produs într'un depozit de muniții dela Yunnanfu, în China de Sud. Se semnalează peste o mie de victime. Nici un străin n'a fost ucis, numai consulul britanic a fost ușor rănit.

Localul consulatului francez a fost distrus, iar localurile misiunilor franceze au suferit mari stricăciuni.

Se crede că un general rebel ar fi pus la cale această crimă, în scopul de a înlesni înaintarea sa asupra cetății.

Intru amintirea regelui Ferdinand. Ministerul instrucțiunii a trimis tuturor școlilor din țară o circulară, prin care roagă pe directorii aflători în localitate, să participe la parastasul pentru odihna sufletului regelui Ferdinand I, care se va oficia la toate bisericile din țară în ziua de 20 Iulie a. c.

Concert de mandolină. Luni în 29 Iulie la ora 9 seara va avea loc în sala teatrului „Astra“ concertul mandolinistului Simicel, bine cunoscut publicului brașovean din concertele date până acum în orașul nostru. Bilete se pot căpăta la „Astra“.

Aviz. Societatea „Junilor Roșiori“ aduce la cunoștința On. public, că renumitul joc dela Petriș va avea loc în 21 Iulie 1929, la care cu onoare invită Onor. public a lua parte, iar în caz de timp nefavorabil se va amâna pe ziua de 28 Iulie 8 focuri vor sta la dispoziție în mod gratuit, precum și muzica Bat. 2 Vânătorii de munte va distra On. public. — Comitetul.

Absolvenții Liceului Real „Dr. I. Meșotă“ din Brașov (seriile 1923-1929) sunt rugați a lua parte la corăștiu ce va avea loc Sâmbătă 20 Iulie cîrt ora 4 p. m., în localul liceului.

Se vor pune bazele „Asociației absolvenților Liceului Real „Dr. I. Meșotă“. 1-3

Cinema „Astra“ (Apollo) 18-19 Iulie

Dragostea Sunyei

Tableouri din viața socială în 8 acte.

IN ROLUL PRINCIPAL:
Gloria Swanson, Ben Lyon.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa-Journal. 583 14-0

O mare catastrofă pe Marea Neagră

O catastrofă maritimă, cum rar am avut de înregistrat, s'a produs alaltaleri dimineața pe Marea Neagră. Vaporul „Isa“ sub pavilionul egiptean, încărcat cu produse petrolifere, era plecat dela Batum pentru Cospoli. În drum, la 20 mile de Zunguldac, în împrejurări inexplicabile, s'a produs o explozie pe bordul vasului. Unul din tancuri luând foc, întreaga materie inflamabilă s'a transformat într'o masă de foc și în mai puțin de 5 minute a cuprins tot vaporul O panică de ne-

descriș s'a produs pe bord, echipajul refuzând să mai dea ascultare ordinelor comandantului.

Cum era o imposibilitate ori-ce scăpare a vaporului, s'au lansat în Mare două bărci în care s'au năpusit toți matelozii. Parte dintre ei neavând loc, s'au aruncat în valuri unde și-au găsit moartea. Nu a trecut nici o jumătate de oră dela izbucnirea focului pe vas și au urmat mai multe detonături teribile, provocând scufundarea lui.

Dela Unirea Fostilor Voluntari Români
Organizația locală Brașov Schei și Cetate.

Toți membrii înscrși ai organizației locale Brașov, Schei și Cetate ai U. F. V. R. sunt rugați să până la data de 30 Iulie a. c., între orele 3-6 să se prezinte la președintele organizației locale, dr. Nicolae Precup în Str. Castelului No. 27, pentru a li se completa datele personale, necesare la compunerea memoriului hotărât de adunarea generală a despărțământului județean Brașov, aducând cu sine toate actele ce posed.

Deasemenea se vor prezenta în același scop, cu toate actele, toți foștii voluntari, cari încă nu sunt înscrși în U. F. V. R. pentru a fi înscrși în rândurile foștilor voluntari.

Noua lege a imigrărilor în Statele-Unite.

Cu începutul lunii Iulie a intrat în vigoare noua lege a imigrărilor în Statele Unite. Se așteaptă ca să se deschidă larg porțile Americii celor ce așteaptă de ani de zile ca să poată pleca în căutarea norocului. Noua lege restrânge însă și mai mult numărul imigranților.

Vor putea intra de acum înainte cu o mie de streini mai puțini decât în anii trecuți.

Trăznită pe câmp. O furtună abătându-se asupra teritoriului comunei Grușuța, a surpins pe câmp pe femeia Aneta Șipos, în etate de 45 de ani, din acea comună, care a fost lovită de trăznet, rămânând moartă pe loc.